

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

ODPORÚČANIA

EURÓPSKA KOMISIA

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 21. októbra 2011

týkajúce sa iniciatívy pre spoločnú tvorbu programov v oblasti výskumu s názvom Spájanie vedomostí v oblasti klímy v prospech Európy

(2011/C 310/01)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 181,

keďže:

- (1) Zmena klímy je jednou z veľkých výziev našej doby. Kodanskou dohodou⁽¹⁾ sa uznal cieľ zníženia globálneho otepľovania pod 2 °C a zdôraznila sa v nej potreba značného zníženia množstva celosvetových emisií skleníkových plynov, čo si vyžaduje opatrenia, ktorých cieľom je minimalizácia vplyvov na zmenu klímy.
- (2) Nadchádzajúca 5. hodnotiaca správa Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC), ktorej uverejnenie sa očakáva v roku 2014, by mala byť zostavená z nových vedeckých výsledkov a mala by obsahovať ich hodnotenie s cieľom poskytnúť východiská, o ktoré sa možno oprieť pri prijímaní rozhodnutí, založené na vedeckých poznatkoch s dôrazom kladeným na budúce prognózy týkajúce sa zmeny klímy, regionálne aspekty zmeny klímy a pridružených vplyvov, hodnotenie rôznych možností zmiernenia zmeny klímy a úlohu jednotlivých sektorov, napr. energetiky, dopravy, poľnohospodárstva, priemyslu.
- (3) Zo stratégie Európa 2020 vyplýva jasná potreba splniť ciele týkajúce sa množstva emisií, ktoré už boli stanovené na úrovni Európskej únie, a zdôrazňuje sa v nej, že je potrebné posilniť odolnosť našich ekonomík voči rizikám súvisiacim s klímou a naše možnosti predchádzania katastrofám a reakcie na ne.

- (4) Výskum a inovácie sú hlavným predpokladom dosiahnutia uvedených politických cieľov. Predovšetkým sú na zvládnutie potenciálu budúcich zmien frekvencie a intenzity extrémnych udalostí potrebné lepšie klimatické prognózy. Výskum je potrebný aj na posudzovanie dosiahnuteľnosti, vplyvov a plnenia globálnych cieľov v Európe a mimo nej a na kvantifikovanie regionálnych vplyvov súvisiacich s týmito cieľmi. Lepšie znalosti sú nevyhnutné na určovanie možností prispôsobenia a zmiernenia a na posúdenie ich možných výhod, vplyvov a nákladov na ne v porovnaní s neprijatím nijakých opatrení.
- (5) Zraniteľnosť a odolnosť spoločnosti a ekosystémov voči klimatickým rizikám ešte stále nie sú dostatočne pochopené. V tejto súvislosti je potrebné lepšie pochopiť základné procesy, ktorými sa riadi komplexný klimatický systém, aby sa dali lepšie odhaliť a pripísať zmeny klímy (ľudskému, či prírodnému vplyvu) a aby sa dalo rozlíšiť medzi zmenou klímy a premenlivosťou klímy.
- (6) Na zabezpečenie výrazného zníženia množstva emisií uhlíka potrebného do roku 2050 sú s úrno potrebné technológie, koncepcie a mechanizmy zmiernovania účinkov vrátane výskumu a inovácií v oblasti obnoviteľných zdrojov energie, zachytávania a ukladania oxidu uhličitého, energetickej efektívnosti a efektívneho využívania zdrojov, alternatívnych palív, zmien využívania pôdy, udržateľnej mobility, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a znižovania množstva emisií znečisťujúcich látok vplyvajúcich na ľudské zdravie a na životné prostredie.
- (7) Mali by sa zriadiť služby v oblasti klímy, ktorých úlohou bude stanovovanie, sprístupňovanie a uplatňovanie prognóz týkajúcich sa klímy na základe vedeckých

⁽¹⁾ UNFCCC (2009) Správa o 15. konferencii zmluvných strán, ktorá sa konala od 7. do 19. decembra 2009 v Kodani.

poznatkov. V súvislosti s tým je výskum potrebný na zdokonalenie a rozvoj dlhodobých systémov sledovania, analýzy údajov, modelov a systémov predpovedí vo viacerých obdobiach a na podporu vytvárania fungujúcich partnerstiev medzi poskytovateľmi a užívateľmi takýchto služieb.

- (8) Rada pre konkurencieschopnosť uznala na svojom zasadnutí 26. mája 2010 ⁽¹⁾ „spájanie vedomostí v oblasti klímy v prospech Európy“ za oblasť, v ktorej by spoločná tvorba programov bola významným prínosom k súčasnému nejednotnému úsiliu členských štátov v oblasti výskumu. Preto prijala závery, v ktorých uznala potrebu rozbehnúť iniciatívu spoločnej tvorby programov v tejto oblasti a vyzvala Komisiu, aby prispela k jej príprave. Rada takisto opätovne potvrdila, že tvorba spoločných programov je proces, na ktorom sa podieľajú členské štáty a pri ktorom Komisia pôsobí ako sprostredkovateľ. Analýza národných výskumných činností uvedená v pracovnom dokumente útvarov Komisie potvrdzuje, že je potrebná lepšia koordinácia na zvýšenie účinnosti a vplyvu výskumu, ako aj využívanie synergií s činnosťami vykonávanými na úrovni EÚ prostredníctvom vytvorenia spoločnej strategickej výskumnej agendy.
- (9) Výskum v oblasti zmeny klímy a výskum súvisiaci s klímou je kľúčovou oblasťou rámcového programu Európskej únie pre výskum, ktorá zohráva výsostne strategicкую úlohu pri podpore politického procesu Európskej únie zohľadňujúceho celosvetový rozmer zmeny klímy. Činnosti v rámci tejto iniciatívy spoločnej tvorby programov sa musia úzko koordinovať so 7. rámcovým programom Európskej únie a jej budúcimi programami pre túto oblasť, najmä s rámcovým programom Horizont 2020 pre výskum a inovácie.
- (10) Spoločná tvorba programov v oblasti výskumu týkajúcich sa spájania vedomostí o zmene klímy by prispela ku koordinácii výskumu v tejto oblasti a k plne funkčnému Európskemu výskumnému priestoru v oblasti zmeny klímy a posilnilo by sa tak vedúce postavenie Európy a konkurencieschopnosť jej výskumu v tejto oblasti.
- (11) S cieľom dosiahnuť ciele stanovené v tomto odporúčaní by členské štáty mali s Komisiou spolupracovať na preskúmaní možných iniciatív Komisie na pomoc členským štátom pri ďalšom vypracúvaní a vykonávaní tejto strategickej výskumnej agendy.
- (12) S cieľom umožniť Komisii podávať správy Európskemu parlamentu a Rade o pokroku dosiahnutom v rámci všetkých iniciatív spoločnej tvorby programov by členské štáty mali Komisii podávať pravidelne správy o pokroku dosiahnutom v rámci tejto iniciatívy spoločnej tvorby programov,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

1. Členské štáty sa vyzývajú, aby vytvorili spoločnú víziu spôsobu, akým môže spolupráca a koordinácia v oblasti výskumu na úrovni Únie prispieť k zvládnutiu výzvy zmiernenia zmeny klímy a prispôbovania sa jej, a pritom spojiť oblasti vedy, politiky, hospodárstva a spoločnosti. Cieľom by mala byť plná účasť členských štátov predovšetkým vrátane krajín, v ktorých sa očakáva silný vplyv zmeny klímy.
2. Členské štáty sa vyzývajú, aby vypracovali operatívnu spoločnú strategicкую výskumnú agendu stanovujúcu strednodobé až dlhodobé výskumné potreby a ciele v oblasti zmeny klímy. Táto strategicкая výskumná agenda by mala obsahovať vykonávací plán, v ktorom sa stanovujú priority a harmonogramy a určujú činnosti, nástroje a zdroje potrebné na jeho realizáciu.
3. Členské štáty sa vyzývajú, aby do operačnej strategickej výskumnej agendy a vykonávacieho plánu zahrnuli tieto činnosti:
  - a) posilňovanie výmeny informácií o príslušných regionálnych a národných programoch, výskumných činnostiach a výskumných programoch koordinovaných Európskou úniou, a to aj s cieľom pravidelnej aktualizácie mapovania európskeho výskumu v tejto oblasti;
  - b) výmena informácií, zdrojov, najlepších postupov, metódik a usmernení;
  - c) určenie oblastí alebo výskumných činností, pre ktoré by koordinácia alebo spoločné výzvy na predkladanie ponúk alebo zlučovanie zdrojov boli prínosom;
  - d) vymedzenie modalít výskumu, ktorý sa má v oblastiach uvedených v písmene c) vykonávať spoločne;
  - e) zabezpečenie koordinácie a vytvárania synergií s existujúcimi režimami výskumu a inovácií v Európskej únii, napr. s rámcovým programom, vrátane činností pred spustením Globálneho monitorovania pre životné prostredie a bezpečnosť (GMES), výskumu v oblasti klímy a súvisiaceho s ňou vykonávaného Spoločným výskumným centrom (JRC) a Európskym inovačným a technologickým inštitútom EIT/znalostným a inovačným spoločenstvom (ZIS) pre klímu, s výskumnými činnosťami podporovanými v rámci politiky súdržnosti, s inými iniciatívami spoločnej tvorby programov, ako aj so strediskom Európskej únie pre výmenu informácií o prispôbovaní spravovaným Komisiou a Európskou environmentálnou agentúrou. V príslušných oblastiach zmeny klímy, ktorými sa táto iniciatíva spoločnej tvorby programov konkrétne nezaoberá, by sa mali vytvoriť silné prepojenia, najmä pri stanovovaní možností na zmiernenie a prispôbovanie, ako aj rizík a príležitostí činností v tejto oblasti;

⁽¹⁾ 10246/10.

- f) kde je to možné, spoločné využívanie existujúcej výskumnej infraštruktúry alebo vývoj nových nástrojov, ako sú koordinované databázy, alebo vývoj modelov na štúdium procesov a vplyvov zmeny klímy;
- g) podpora lepšej spolupráce medzi verejným a súkromným sektorom, ako aj otvorenej inovácie medzi jednotlivými výskumnými činnosťami a podnikateľskými sektormi v súvislosti so zmenou klímy a so spôsobom, akým ich táto zmena postihla;
- h) vývoz a šírenie vedomostí, inovácií a medziodborových metodických prístupov, najmä pokiaľ ide o výsledky súvisiace s politikou;
- i) poskytovanie náležitých vedeckých informácií politickým štruktúram na celoštátnej úrovni, ako aj na úrovni Európskej únie;
- j) vybudovanie náležitej výmeny informácií s príslušnými medzinárodnými programami;
- k) vytváranie sietí medzi centrami, ktoré sa venujú výskumu v oblasti zmeny klímy, vrátane centier mimo Európskeho výskumného priestoru;
- l) posilnenie spoločného prognózovania.
4. Členské štáty sa vyzývajú, aby udržiavali a ďalej rozvíjali spoločnú riadiacu štruktúru v oblasti zmeny klímy s mandátom na stanovenie spoločných podmienok, pravidiel a postupov spolupráce a koordinácie a na monitorovanie realizácie strategickej výskumnej agendy.
5. Členské štáty sa vyzývajú, aby spoločne realizovali strategickú výskumnú agendu, a to aj prostredníctvom svojich národných výskumných programov alebo inej národnej výskumnej činnosti v súlade s usmerneniami pre rámcové podmienky spoločnej tvorby programov, ktoré vypracovala pracovná skupina Rady na vysokej úrovni pre spoločnú tvorbu programov ⁽¹⁾.
6. Členské štáty sa vyzývajú, aby spolupracovali s Komisiou s cieľom preskúmať možné iniciatívy Komisie na pomoc členským štátom pri vypracovávaní a realizácii strategickej výskumnej agendy a koordinovať spoločné programy s inými iniciatívami Únie v tejto oblasti.
7. Členské štáty sa vyzývajú, aby pri vytváraní a uplatňovaní možného medzinárodného rozmeru v rámci strategickej výskumnej agendy úzko spolupracovali so Strategickým fórom pre medzinárodnú spoluprácu v oblasti vedy a technológií (SFIC) a aby zabezpečovali súdržnosť s iniciatívami SFIC s tretími krajinami a voči nim.
8. Členské štáty sa vyzývajú, aby Komisii podávali pravidelne správy o pokroku dosiahnutom v tejto JPI prostredníctvom každoročných správ o pokroku.

V Bruseli 21. októbra 2011

Za Komisiu
Máire GEOGHEGAN-QUINN
členka Komisie

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/research/era/docs/en/voluntary_guidelines.pdf